

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: Gfv.III.30.362/2024/7.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Bajnok István bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes: felperes1

A felperes képviselője: Winkler, Barna és Társai Ügyvédi Iroda cím1

A II. rendű alperes: alperes1

Az II. rendű alperes képviselője: Dr. Fehér Zsolt kamarai jogtanácsos (1054 Budapest, Alkotmány utca 5.)

A per tárgya: bérleti díj tartozás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: II. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 4.Gf.75.134/2024/12. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 24.G.302.935/2023/4. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A meg nem fizetett 2.891.264 (kettőmillió-nyolcszázkilencvenegyezer-kétszázhatvannégy) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes mint bérbeadó és az alperes mint bérlő között 2018. február 26-án bérleti szerződés jött létre a szerződés I/1. pontjában meghatározott informatikai eszközök használatának határozott időre szóló átengedése tárgyában.

[2] A szerződés 2.1.3. pontban rögzítették, hogy a felperes a bérlet teljes időtartama alatt folyamatosan heti 7 napon, napi 24 órában biztosítja a rendszer és a hardvereszközök támogatását és felügyeletet, és a 2.1.4. pont értelmében ő biztosította az eszközök tárolókeretbe szereléséhez szükséges kereteket, síneket és a csatlakozó kábeleket, valamint a tárolókeretbe történő beszerelést is. A szerződés 2.1.5. pontja alapján a felperes kötelezettséget vállalt az adatterületek kialakítására és a felhasznált alkalmazások telepítésének támogatására. A 2.1.6. pontban foglalt nyilatkozata szerint a felperes a szerződés teljesítéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel információkkal rendelkezik, és teljesítőképességét a szerződés tartalma alatt mindvégig fenntartja. A tevékenység ellátásához saját eszközeit használja, feladatait önállóan végzi, a feladat ellátásához, illetve teljesítéséhez szükséges munkaszervezést saját hatáskörben hajtja végre. A felek a szerződés 2.1.9. pontjában a felmerülő hibák bejelentésére és elhárítására vonatkozó szabályokat is rögzítették. A szerződés 2.1.10 pontja feljogosította a felperest, hogy a

teljesítéshez közreműködőt (alvállalkozót) vegyen igénybe; míg a 2.1.12 pont a felperes tevékenysége kapcsán az „általánosan elfogadott szakmai szabályoknak” való megfelelést várta el. Az alperes ugyanakkor kötelezte magát arra, hogy a bérelt eszközöket kizárólag a rendszerek megfelelő futtatása céljából veszi használatba (2.2.1. pont). A bérlet ideje alatt pedig a termékért teljes anyagi és kártérítési felelősséget vállal (2.2.2. pont).

[3] A felek a havi bérleti díj összegét a szerződés 4. pontjában nettó 1.249.100 forint + áfa összegben határozták meg. Rögzítették, hogy a szerződés 12 hónap időtartamra jött létre.

[4] Az alperes a bérleti szerződésben meghatározott időtartam lejártát, 2019. március 26-át követően tovább használta az eszközöket úgy, hogy ezért ellenszolgáltatást 2019 márciusától nem teljesített.

[5] A N. Zrt. képviselőjében eljáró informatikai szolgáltatás menedzser a 2020. január 10-én kelt levelében tájékoztatta a felperest, hogy az alperes és a N. Zrt. között alkalmazás támogatás szolgáltatásra megkötött szerződés 2019. december 31-én lejárt. Tájékoztatta arról is, hogy 2020. január 1-jétől a N. Zrt., valamint az alperes nem kívánja igénybe venni a felperes szolgáltatását.

[6] Ezt követően a felperes 2020. január 13-án kezdeményezte a bérbeadott eszközök elszállítását, de ez nem valósult meg. Emiatt javasolta az alperesnek, hogy amennyiben az eszközök elszállítására további két hét időtartamon belül sem nyílik lehetősége, úgy az eszközök használata támogatással történő bérlet formájában valósuljon meg. A felperes a leveléhez csatolta az új bérleti szerződés tervezetét is. Ezután 2020. március 16-án arról tájékoztatta az alperest, hogy az eszközök alperes általi használatára tekintettel a bérleti szerződés határozatlan időtartamúvá alakult át. Egyben felszólította az alperest 14.989.200 forint hátralékos bérleti díj megfizetésére.

[7] Az alperes 2020. október 7-én visszaszolgáltatta a felperesnek a bérbe vett informatikai eszközöket. A felhalmozott bérletidíj-tartozás megfizetésére nem került sor.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[8] A felperes keresetében 28.912.636 forint és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

[9] Elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:341. § (3) bekezdésére hivatkozott, érvelése szerint ugyanis az alperes a bérbe vett eszközöket a határozott idejű bérleti szerződés lejártát követően tovább használta, ezért a visszaszolgáltatás időpontjáig a szerződésben meghatározott bérleti díj megfizetésére köteles. Másodlagosan a keresetét a Ptk. 6:331. § (1) bekezdésére és 6:338. § (1) bekezdésére alapította. Kifejtette, hogy a felek között határozott időre létrejött bérleti szerződés megszűnését követő 15 napon belül bérbeadóként nem tiltakozott az ellen, hogy az eszközöket az alperes tovább használja, így a szerződés határozatlan idejűvé vált. Az alperes

ezért a szerződés megszűnéséig, vagyis az eszközök visszaszolgáltatásáig köteles a szerződésben meghatározott bérleti díj megfizetésére.

[10] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és a másodfokú határozat

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletében az elsődleges kereseti kérelemnek helyt adva kötelezte az alperest 28.912.636 forint és kamata megfizetésére.

[12] Alaptalannak találta az alperesnek a jóerkölcsbe ütközésre és a feltűnő értékaránytalanságra alapított érvénytelenségi kifogását. A beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján megállapította, hogy az informatikai eszközöknek a szokásos piaci ár alapján meghatározható értékarányos nettó havi bérleti díja 806.825 forint volt, ezáltal a bérleti szerződésben rögzített 1.249.100 forint + áfa összegű bérleti díj nem értékaránytalan. Az elsőfokú bíróság megjegyezte, hogy a feltűnő értékaránytalanságnak a szerződéskötés időpontjában kell fennállnia, a szerződéskötést követően bármely okból keletkezett értékeltolódás akkor sem ad alapot e jogcímen a szerződés megtámadására, ha az jelentős mértékű.

[13] A rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a felek között a bérleti szerződés 2018. február 26-án 12 hónap időtartamra jött létre. A felek által nem vitatottan a szerződés határozott időtartamának lejártát követően az alperes az eszközöket tovább használta, ugyanakkor visszatartási jog nem illette meg. Erre figyelemmel az eszközök visszaszolgáltatásának időpontjáig az alperes köteles a havi bérleti díjak megfizetésére.

[14] Megállapította ugyanakkor azt is, hogy a felperes keresete a másodlagos jogcímen is alapos.

[15] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – az indokolás részbeni kiegészítésével és pontosításával – helybenhagyta.

[16] A másodfokú bíróság mindenekelőtt mellőzte az elsőfokú ítélet indokolásának a másodlagos kereseti kérelem megalapozottságára vonatkozó megállapításait, figyelemmel arra, hogy az egymással eshetőleges viszonyban álló kérelmek közül az elsődlegeset alaposnak találta.

[17] Osztotta az elsőfokú bíróság által kifejtetteket abban, hogy a perbeli szerződés eszközbérleti szerződés, amelyben a bérbeadó főkötelezettsége a szerződés tárgyát képező eszközök bérbeadása a bérlő részére. A szerződésben a bérbeadó által vállalt mellékkötelezettségek a főkötelezettséghez társulnak, azt segítik elő, hogy az eszközök fenntartásához és működtetéséhez elegendő szakértelemmel nem rendelkező bérlő rendeltetésszerűen tudja használni azokat. A mellékkötelezettségek döntően nem vállalkozási jellegűek, hanem rendelkezésre állást követelnek meg, azt jelentik, hogy a bérbeadó

szervizháttérrel biztosít Egyetlen facere jellegű kötelezettséget kötöttek ki a felek, mégpedig a szerződés 2.1.9. pontjában, amely a hibák elhárításának, kijavításának módját szabályozza. Ez a mellékkötelezettség azonban nem teszi a mind elnevezése, mind tartalma szerint bérleti jellegű szerződést vállalkozási szerződéssé, de még vegyes szerződéssé sem. A jogerős ítélet rámutatott: a bérleti szerződések esetén, akár ingatlan, akár ingó dolog a tárgyuk, nem atipikus az, hogy a bérbeadó egyfajta gondnoki vagy szerviz funkciót vállal. Ettől azonban a főkötelezettsége egyértelműen a bérbeadás marad. A perbeli szerződésben kikötött bérbeadói mellékkötelezettségek csak azt a célt szolgálják, hogy a bérlő a bérlet tárgyát rendeltetésszerűen tudja használni.

[18] A másodfokú bíróság rámutatott, hogy fennálltak további szerződések is a peres felek között, illetve a felek tevékenységét érintően, azonban azok nem a jelen szerződésből eredő felperesi kötelezettségeket fedték le, ezért az alperes perbeli díjfizetési kötelezettségét nem érintik. A N. Zrt. mint megrendelő és a felperes mint vállalkozó között már korábban, 2016. január 28-án és 2017. február 2-án létrejött két vállalkozási szerződés az alperesi jogelőd telephelyén üzemelő szakrendszerek helyszíni üzemelési feladatainak ellátására. Ezek a szerződések nem vitatottan vállalkozási szerződések voltak, és az alperesi jogelőd telephelyén végzendő tevékenységekre terjedtek ki, de nyilvánvalóan nem vonatkozhatott egyik sem a perbeli bérleti szerződés keretében az alperesi jogelőd telephelyére szállított berendezésekre. Következik ez abból, hogy a perbeli bérleti szerződés 2018. március 26-tól egy éves időtartamra jött létre, tehát ezek az adattároló berendezések a 2016-ban, majd 2017-ben kötött vállalkozási szerződések idejében még nem voltak az alperes, illetve jogelődje telephelyén. A 2018. augusztus 13-áni és 2019. április 25-én az alperes jogelődje és a N. Zrt. között létrejött vállalkozási szerződésekhez kapcsolódó, a N. Zrt. mint megrendelő és a felperes mint vállalkozó közötti alvállalkozói szerződésekben pedig a felperes rendszergazdai, üzemeltetési feladatokat vállalt, amely helyszíni jelenlétet igényelt, meghatározott, napi 4 órás időszavokban. A perbeli bérleti szerződésben ehhez képest adattároló berendezéseket adott bérbe a felperes az alperesnek, és nem rendszergazdai tevékenységet végzett.

[19] Osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját abban is, hogy az alperes érvénytelenségi kifogása nem volt alapos, mert a bérleti szerződésben kikötött szolgáltatás és a bérleti díj közötti nem állt fenn a Ptk. 6:98. § (1) bekezdése szerinti feltűnő értékaránytalanság. A jogerős ítélet jelentőséget tulajdonított annak, hogy a szerződő felek a bérleti szerződést beszerzési eljárás keretében kötötték, az értékhatárra figyelemmel közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül. Az alperesnek így a szerződéskötést megelőzően módjában állt feltérképezni az adott piaci szegmenst, és összehasonlítani az árajánlatokat, ebből következően felismerhette volna már a szerződéskötéskor azt, ha a megjelölt bérleti díj feltűnően értékaránytalan lett volna.

[20] A másodfokú bíróság hangsúlyozta továbbá, hogy a beszerzett szakvéleményben a bérleti szerződés és a szakértőt kirendelő végzés téves értelmezése alapján választotta el egymástól a szakértő a szorosan vett bérleti díjat és a bérleti szerződésben rögzített bérbeadói mellékkötelezettségek teljesítésének ellenértékét. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felek egységes bérleti szerződést kötöttek, amelyben a bérbeadó főkötelezettsége az eszközök bérbeadása volt, a szerződés ehhez kapcsolódóan tartalmaz rendelkezésre állási és kijavítási mellékkötelezettségeket. E kötelezettségek egységes ellenértékét határozta meg a szerződés havi 1.249.100 forint + áfa összegben. A bérleti díj tehát a komplex szolgáltatás ellenértéke, nem választható külön az egyes részkötelezettségek ellenértéke. A szakértő szakvéleményében ennek ellenére ezeket külön vizsgálta, és megállapította, hogy a

működtetéshez szükséges kiegészítő szolgáltatások nettó díja havi 435.913 forint, míg a bérlet ellenértéke havi 806.825 forint. E két tétel összeadva 1.242.738 forint. A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy ez az összeg szinte pontosan megegyezik a szerződésben rögzített bérleti díj összegével, tehát fel sem vetődhet a feltűnő értékaránytalanság kérdése. A feltűnő értékaránytalanság fennállása ellen hat a szakértőnek az a megállapítása is, hogy a perbeli informatikai eszközökön nemzeti minősített adatokat tárolnak, és ez növelheti a bérleti díj összegét.

Felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[21] Az alperes – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (2) bekezdés *a*) pontjára alapított felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemmel együtt előterjesztett – felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen – megváltoztatva az elsőfokú ítéletet – a kereset elutasítását, másodlagosan az első-, vagy a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 6:59. § (2) bekezdését, 6:86. § (1) bekezdését és 6:98. § (1) bekezdését.

[22] Az alperes érvelése szerint a jogerős ítélet tévesen állapította meg a perbeli szerződéses jogviszony jogi jellegét. Kiemelte, hogy a felperes vállalkozási szerződéses kötelezettségei (az informatikai eszközök folyamatos felügyelete, támogatása, azaz üzemeltetése) magában a szerződés szövegében is kifejezésre kerültek. A szerződés vállalkozással vegyes dologbérleti jellege mind a szerződés 1. pontja szerinti tárgyából, mind a bérbeadó, azaz a felperes részletesen meghatározott kötelezettségeiből egyértelműen következik. A szerződés 2.1.3., 2.1.5.–2.1.10. és 2.1.12. pontjai ugyanis csak olyan kötelezettségeket határoznak meg, amelyek kizárólag vállalkozási szerződés esetén értelmezhetők, a használat dologbérlet keretében történő átengedéséhez semmilyen formában nem szükségesek. A felperes főkötelezettségét az alperes álláspontja szerint a szerződés 2.1.3. pontja tartalmazza, amely a szerződés teljes hatálya alatt az eszközök folyamatos, heti 7 napon, napi 24 órában történő felügyeletének és informatikai támogatásának kötelezettségét írja elő, ez pedig messze meghaladja a dologbérlet kereteit.

[23] Az alperes érvelése szerint a folyamatos rendelkezésre állási kötelezettséget erősítik továbbá a szerződés 2.1.7.–2.1.9. pontjai, amelyek közül a 2.1.7. pont a felperes számára rendszeres tájékoztatási kötelezettséget határoz meg az alperes irányába az elvégzett tevékenység vonatkozásában, a 2.1.8.–2.1.9. pontok pedig az alperes informatikai rendszerének folyamatos üzemképessége jegyében meghatározzák a hibajelentés fogadásának, illetve a hibák elhárításának szabályait. A szerződés 2.1.6. pontja mindezeneken túl egyrészről a szerződés „teljesítéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket” említ, másrészről rögzíti, hogy a bérbeadó (felperes) „a tevékenység ellátásához saját eszközeit használja.” Ezek a kikötések egyértelműen a vállalkozási elemre utalnak, kizárólag dologbérlet esetében tárgyi és különösen személyi feltételekről nem lehet beszélni, a bérleti jogviszony jellegével ez nem egyeztethető össze.

[24] Az alperes megítélése szerint egyértelműen a vállalkozási elem fennállását bizonyítja továbbá a szerződés 2.1.10. pontja, amely kifejezetten feljogosítja a felperest, hogy a

teljesítéshez közreműködőt (alvállalkozót) vegyen igénybe. Tisztán bérleti jogviszony esetén fogalmilag rendkívül nehezen értelmezhető bérbeadói oldalról közreműködő igénybevétele, ehhez hasonló rendelkezés példátlan bérleti szerződések esetén. Ezen felül a szerződés 2.1.12 pontja a felperes tevékenysége kapcsán az „általánosan elfogadott szakmai szabályoknak” való megfelelést várja el, amely előírás a vállalkozási szerződések egyik legtipikusabb eleme. Az alperes – hivatkozása szerint – nem rendelkezett az informatikai rendszerek üzemeltetéséhez szükséges szakmai háttérrel, ezért számára feltétlenül szükséges volt a felperes részéről érkező „know-how”, az olyan szakmai hozzáértés, amivel egyáltalán az informatikai rendszer felállítása, illetve az üzemeltetés is lehetővé vált. Ennélfogva a másodfokú bíróság helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy a felperes főkötelezettsége a bérbeadás volt, ugyanis önmagában a bérbeadással az alperesnek nem teljesült volna az a gazdasági célja, amiért a szerződéskötés egyáltalán szükségessé vált.

[25] Az alperes érvelése szerint iratellenes következtetésre jutott a másodfokú bíróság az alperes és a N. Zrt. között fennálló szolgáltatási szerződések kapcsán is, amely szerződések alvállalkozója a felperes volt. Az alperes álláspontja szerint egyértelmű összefüggés vonható a (vegyes) bérleti szerződés vállalkozási jellegű rendelkezései, valamint a szolgáltatási szerződések tartalma között. Az alperes hangsúlyozta, hogy ezt az összefüggést az igazságügyi szakértő is megállapította, a másodfokú bíróság azonban a szakértő megállapításait e körben figyelmen kívül hagyta azzal, hogy a szakértő jogkérdésben foglalt állást. Az alperes érvelése szerint a felperes olyan igényt érvényesít, amelyet a N. Zrt. mint alvállalkozója részére már korábban hiánytalanul teljesített. A másodfokú bíróság ítéletében azzal, hogy nem ismerte fel a felek között létrejött szerződés valódi jellegét, hozzájárult ahhoz, hogy a felperes többszöri kifizetésben részesüljön ugyanazon elvégzett tevékenység után, ez pedig önmagában jogszabályellenes.

[26] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében is fenntartotta a szolgáltatások feltűnő értékaránytalanságára alapított érvénytelenségi kifogását. Előadása szerint nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy a bérlet egy éves időtartamának lejártával a bérbe vett eszközök értéke az amortizáció miatt a szakértő által megállapítottan csökkent, 35%-os állagromlás következett be. Az eljáró bíróságok azonban mindezt figyelmen kívül hagyták, arra hivatkozva, hogy az amortizáció mértéke irreleváns. Az alperes megítélése szerint a jogerős ítélet azért sérti a Ptk. 6:59. § (2) bekezdésében foglaltakat, mert a kikötött bérleti díj csak az egy éves határozott időtartamra szólt, ugyanis – ahogyan a szakértő megállapította – a bérelt eszközök forgalmi értéke számottevően csökkent az egy év határozott idő alatt, így nyilvánvalóan nem volt érdeke az alperesi jogelődnek ugyanazon az áron a bérleti szerződést újra megkötni. A feltűnő értékaránytalanság amiatt keletkezett, hogy a felperes a határozott idő letelte után is a szerződésben kikötött díjat követelte az alperestől, annak ellenére, hogy a határozott idő letelte után a szerződés részét képező rendszergazdai tevékenységet már nem látta el, illetve a bérelt eszköz időközben 35%-os értékvesztést szenvedett el. Figyelmen kívül hagyták az eljáró bíróságok a Ptk. 6:86. § (1) bekezdését is, ugyanis a felek egyértelmű akarata az volt, hogy egy éves határozott időre kössék meg a szerződést, olyan áron, amely a szerződéskötéskor megfelelt a piaci árnak.

[27] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban fenntartására irányult. Egyetértett a jogerős ítélet indokaival.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[28] A Kúria elsőként rögzíti, hogy az első- és másodfokú ítélet indokolásának összevetéséből kitűnően a másodfokú bíróság olyan mértékben egészítette ki és pontosította az elsőfokú ítélet indokolását, hogy az meghaladta a Pp. 408. § (2) bekezdésében meghatározott kereteket. Erre figyelemmel a Pp. 409. § (1) bekezdése szerinti felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztésére nem volt szükség, a Kúria ezért az alperes által előterjesztett engedélyezés iránti kérelem elbírálását mellőzte.

[29] A jogerős ítéletet a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és a megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.

[30] Előrebocsátja, hogy a felülvizsgálat rendkívüli perorvoslat, a felülvizsgálati eljárás nem folytatása a jogerősen lezárt pernek. Tárgya a jogerős ítélet [Pp. 406. § (1) bekezdés], ebből következően a felülvizsgálati kérelemnek a jogerős ítéletben kifejtettekkel szemben kell érvelést tartalmaznia, mégpedig a Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott tartalommal.

[31] A felülvizsgálati eljárás lényegével és korlátaival kapcsolatban rámutat arra is, hogy a Pp. 406. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát a Kúriától a fél, valamint a rendelkezés rá vonatkozó része ellen az, akire az ítélet rendelkezést tartalmaz, az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással kérheti. A Pp. 413. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárásjogi, illetve anyagi jogi jogszabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.

[32] Az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak a Pp. hatálybalépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. Polgári jogegységi határozattal a Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadónak tekintett, a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK véleményben írtak szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabály megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt konkrétan megjelöli a megsértett jogszabályhelyet, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre hivatkozása indokát ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fenti tartalmi követelményekkel, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A felülvizsgálati kérelmek kötelező tartalmi eleme – egyebek mellett – a megsértett jogszabályhely megjelölése, amelyet – az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjához fűzött indokolásból kitűnően – konkrétan, a jogforrás, a paragrafusszám, az esetleges bekezdések és pontok számának megadásával kell meghatározni, követelmény továbbá az is, hogy az így megjelölt jogszabályhely megfeleljen a jogszabálysértés szöveges körülírásának.

[33] Az előzőekből következő alapvető elvárás a felülvizsgálati kérelemmel szemben – érdemi elbírálásához és eredményességéhez –, hogy a felülvizsgálati kérelem hivatkozásai a fenti tartalommal megfeleltethetők legyenek a jogerős ítéletnek: a felülvizsgálatot kérő félnek a jogerős ítélet indokaival, érveivel szemben, azok cáfolatára kell az ellenérveit megfogalmaznia. Emiatt nem vezethet eredményre az a felülvizsgálati kérelem, amely jogi érveit nem ütközteti a jogerős ítélet indokolásával [Kúria Pfv.20.844/2019/4. (BH 2020.331.)]. A felülvizsgálati kérelemben ezért az azt előterjesztő félnek az álláspontja szerint a másodfokú bíróság által a jogerős ítélet meghozatalakor elkövetett jogszabálysértéseket kell megjelölnie [Kúria Pfv.20.797/2016/11. (BH 2017.232.)]. Emellett a felülvizsgálati kérelemben nem elegendő a korábbi nyilatkozatokra történő utalás [Kúria Pfv.20.301/2015/6. (BH 2015.307.)]. A felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítélet tekintetében előadott hivatkozások és indokok vizsgálhatók [Kúria Gfv.30.523/2017/6. (BH 2018.113.)].

[34] Az alperes felülvizsgálati kérelmében iratellenességet állított a másodfokú bíróságnak a N. Zrt.-vel kötött szerződések kapcsán a felperes által nyújtott szolgáltatásokat illetően tett megállapításaival kapcsolatban, és e körben a szakértői vélemény figyelmen kívül hagyását is sérelmezte, vagyis a másodfokú bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenységét és az ennek alapján megállapított tényállást kifogásolta. E hivatkozásaihoz kapcsolódóan azonban a megsértett adekvát jogszabályhelyet, a Pp. 279. § (1) bekezdését nem jelölte meg. A megsértett konkrét jogszabályhely megjelölésének hiányában pedig – az előzőekben kifejtettek értelmében – a Kúria nem bírálhatta felül a másodfokú bíróságnak a bizonyítékokat értékelő tevékenységét, és az annak eredményeként tett ténymegállapításait. A felülvizsgálati eljárásban tehát irányadónak kellett tekinteni a jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállást, így tényként kellett elfogadni azt is, hogy a felek között létrejött szerződés megszűnését követően az eszközök visszaszolgáltatásának időpontjáig a felperes a perbeli szerződés alapján nyújtotta az alperes részére a szolgáltatásait, azokat a N. Zrt.-vel kötött szerződésekhez kapcsolódóan nyújtott szolgáltatások részben sem fedték le. A felülvizsgálati kérelem tartalmi hiányosságából eredően ezért a felülvizsgálati eljárásban nem volt vizsgálható érdemben az az alperesi állítás, hogy a felperes ugyanazon szolgáltatásért tart igényt többszöri díjazásra.

[35] Felülvizsgálati kérelmében az alperes azt a jogszabályi rendelkezést, a Ptk. 6:341. § (3) bekezdését sem jelölte meg megsértett jogszabályhelyként, amelyen a jogerős marasztalása alapult. A Kúria ezért nem foglalhatott állást abban a kérdésben, hogy az adott tényállás mellett a Ptk.-ban a bérletre vonatkozó szabályok között szereplő e jogszabályhely helyes alkalmazásával került-e sor az alperes marasztalására. A Ptk. 6:341. § (3) bekezdése megsértett jogszabályhelyként való megjelölésének hiányában a szerződés téves értelmezésére, vagyis a Ptk. 6:86. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozás, ami alatt az alperes valójában a perbeli szerződés téves minősítését értette, önmagában még megalapozottsága esetében sem vezethetett volna a felülvizsgálati kérelemnek helyt adó döntés meghozatalához.

[36] A Kúria ettől függetlenül rámutat, hogy a felek közötti szerződés az alperes álláspontjával ellentétben nem minősíthető túlnyomórészt, dominánsan vállalkozási szerződésnek. A szerződésben foglaltak alapján ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy a felperes egyik főkötelezettsége az informatikai eszközök bérbeadása volt. A szerződés emellett kétségtől tartalmaz vállalkozási elemeket, ezek egy része azonban – a másodfokú bíróság helyes megállapításának megfelelően – az eszközök használatának átengedéséhez

mint főkötelezettséghez kapcsolódott. Ilyen volt a bérbeadott eszközök beüzemelése, de ebbe a körbe tartozott a karbantartásuk, illetve meghibásodásuk esetén a javításuk is, a bérbeadónak ugyanis a Ptk. 6:332. § (1) bekezdéséből következően nemcsak a használat átengedésekor, hanem a bérlet egész tartama alatt biztosítania kell, hogy a bérelt dolog a szerződésszerű használatra alkalmas legyen, és megfeleljen a szerződés előírásainak.

[37] A Kúria annyiban osztja az alperes felülvizsgálati kérelmében e körben kifejtett álláspontját, hogy a felperes egyes vállalkozási típusú szerződéses kötelezettségei ugyanakkor kívül estek az eszközbérlethez szokásosan szorosan kapcsolódó mellékkötelezettségek körén, ugyanis nem az informatikai eszközök megfelelő állapotának biztosítására, hanem működtetésük támogatására irányultak.

[38] Ezek a vállalkozási elemek azonban nem zárják ki, hogy a felperes a perbeli időszakra a szerződésben meghatározott teljes bérleti díjat követelje. A szerződő felek ugyanis ezekért az egyéb szolgáltatásokért külön díjazást nem kötöttek ki, az alperes a szerződés 4. pontjából megállapíthatóan kizárólag havi 1.249.100 forint + áfa – megnevezését tekintve is – bérleti díj megfizetésére kötelezte magát, mégpedig az 1.1. pontban megjelölt informatikai eszközök bérbeadásának ellenértékeként (amelybe nyilvánvalóan beleértendő a bérbeadót terhelő mellékszolgáltatások ellenértéke is). A felülvizsgálati kérelem előzőekben részletezett tartalmi hiányosságai – a marasztalás alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezés, a Ptk. 6:341. § (3) bekezdése, valamint a tényállás megállapítására, a bizonyítékok értékelésére vonatkozó szabály, a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértett jogszabályhelyként történő megjelölésének elmaradása – miatt a felülvizsgálati eljárásban egyébként sem volt törvényes lehetőség annak érdemi vizsgálatára, hogy a bérleti szerződésre vonatkozó szabályok alapján jogszerűen került-e sor az alperes marasztalására.

[39] A szolgáltatások feltűnő értékaránytalansága a Ptk. szabályozási rendszerében érvénytelenségi ok. A Ptk. 6:98. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás értéke között anélkül, hogy az egyik felet az ingyenes juttatás szándéka vezetné, a szerződés megkötésének időpontjában feltűnően nagy az aránytalanság, a sérelmet szenvedett fél a szerződést megtámadhatja. Nem támadhatja meg a szerződést az, aki a feltűnő értékaránytalanságot felismerhette vagy annak kockázatát vállalta.

[40] A feltűnő értékaránytalanság fennállását a szerződéskötés időpontjára vetítetten kell vizsgálni. Az alperes ugyanakkor felülvizsgálati kérelmében maga sem vitatta, hogy a perbeli szerződés 2018. február 26-ai megkötésekor az értékegyensúly fennállt. Érvénytelenségi kifogását arra alapította, hogy egy év elteltével, vagyis a szerződés megszűnésének időpontjára a bérbe vett eszközök amortizálódtak, ezért a perbeli időszakra a forgalmi értékben bekövetkezett változásra figyelemmel a felperest már nem illeti meg a szerződésben megállapított ellenérték teljes összege. Az érvénytelenségi ok fennállásának megítélése során azonban a szerződéskötést követő változásoknak nincs jogi jelentőségük. A perbeli időszak egyébként is már a felek közötti szerződés megszűnését követő időre esik, az alperes marasztalásának alapja nem közvetlenül a szerződés, hanem a Ptk. – a felülvizsgálati kérelemben megsértett jogszabályhelyként nem hivatkozott – 6:341. § (3) bekezdése. A szolgáltatások feltűnő értékaránytalanságára alapított kifogás emiatt az érintett időszakra eső díj vonatkozásában az adott tényállás mellett nem értelmezhető, nem foghat helyt. Ugyanezen okból – mivel a marasztalás alapja a Ptk. 6:341. § (3) bekezdése – nem mentesülhet a

díjfizetési kötelezettsége alól az alperes a Ptk. 6:59. § (2) bekezdésére alapított érvelésére tekintettel sem.

[41] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[42] A felperes a felülvizsgálati eljárási költségét a Pp. 81. §-ában foglaltaknak megfelelően nem számította fel, ezért erről a Kúria nem rendelkezhetett.

[43] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentesség illeti meg, ezért a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése szerint az állam terhén marad.

[44] Az ítélet ellen a felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A határozat elvi tartalma

I. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának tartalmaznia kell a megsértettnek állított konkrét jogszabályhely megjelölését, emellett a hivatkozott jogszabálysértést szövegesen is elő kell adnia, a jogszabálysértésre hivatkozás indokaira is kiterjedően. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet abban a részében, amelyben nem rendelkezik ezekkel a tartalmi kellékekkel, nem vizsgálhatja érdemben.

II. A szolgáltatások feltűnő értékaránytalanságát a szerződéskötés időpontjára vetítetten kell vizsgálni. Az érvénytelenségi ok fennállásának megítélése során a szerződéskötést követő változásoknak nincs jogi jelentőségük.

Budapest, 2025. szeptember 16.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró